

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romanice
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii ¹⁾	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și literatura franceză / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLF2161 Literatură, cultură și civilizație franceză 1 (sec. XVII) (A)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Andreea BUGIAC							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Andreea BUGIAC							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator/ proiect	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					12
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual		84			
3.8 Total ore pe semestru		126			
3.9 Numărul de credite⁴⁾		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs echipată cu videoproiector Xeroxuri, fotocopii, cărți
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	Sală de seminar, opțional videoproiector Prezența obligatorie minimală la 3 seminarii din 7

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4.1 Precizarea și descrierea specificităților barocului și clasicismului în spațiul cultural francez.</p> <p>C4.2 Explicarea poziției operelor literare ce aparțin clasicismului francez în contextul cultural al spațiului francez și raportarea lor la tradițiile literare din cultura franceză.</p> <p>C4.3 Analiza textelor literare din cadrul clasicismului francez cu respectarea normelor de cercetare specifice.</p> <p>C4.4 Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar.</p> <p>C4.5 Elaborarea unui proiect pe o temă dată din literatura, cultura și civilizația franceză a secolului clasic francez, respectându-se normele metodologice de cercetare și de redactare a unei lucrări științifice.</p> <p>C4.6 Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba franceză, pe baza conceptelor și metodelor introduse în cadrul cursului și seminarului.</p> <p>La finalul cursului, studentul va fi capabil să se orienteze în literatura și bibliografia critică specifică barocului și clasicismului francez. De asemenea, va fi capabil să facă conexiuni cu curente literare și estetice corespondente din spațiul cultural occidental.</p>
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului Limbă și literatură în concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Numit și „Marele Secol”, secolul al XVII-lea francez se suprapune peste figura emblematică a Regelui-Soare, a cărui politică culturală este menită să facă din Franța monarhia cea mai admirată din Europa. Sprijinită intens de către Ludovic al XIV-lea, cultura franceză va cunoaște o înflorire fără precedent, prestigiul acesteia depășind cu mult granițele Franței și ajungând să modifice sensibil peisajul culturii
---------------------------------------	---

	<p>europene. Este epoca în care apar marile capodopere ale literaturii clasice franceze, primii autori care vor intra în patrimoniul cultural francez și mondial (Corneille, Racine, Molière, Pascal, Descartes), precum și primele gramatici moderne ale limbii franceze.</p> <p>Cursul își propune studierea, dintr-o perspectivă critică și aplicativă, a principalelor curente literare și tendințe estetice care se manifestă în literatura și artele franceze din secolul al XVII-lea. Se va insista cu precădere asupra apogeei manifestărilor literare din această epocă, și anume impunerea modelului dramatic clasic după o primă perioadă de avânt poetic baroc, a cărui frenezie va intra în conflict cu raționalitatea și temperanța clasică. Se vor dezbate însă atât divergențele, cât și legăturile dintre cele două curente. Incursiunile în barocul și clasicismul francez vor fi completate cu abordări comparatiste între diverse arii culturale europene.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Studierea literaturii franceze a secolului al XVII-lea se impune ca un reper major pentru înțelegerea modernității culturale franceze, iar studierea modelului dramatic clasic este indispensabilă pentru un student de Litere.</p> <p>Se urmărește familiarizarea studenților cu concepte și categorii estetice și literare importante pentru înțelegerea contextului cultural și teoretic al acestui secol (baroc, clasicism, raționalitate, regula celor trei unități, verosimil, ideal). Argumentările teoretice vor fi susținute în mod constant de analize ale celor mai reprezentative opere ale autorilor studiați.</p> <p>La finalul cursului, studenții vor fi capabili să abordeze și să încadreze corect o operă literară din această perioadă, înțelegând totodată că valoarea unei opere constă și în depășirea etichetelor estetice reductive.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Secolul al XVII-lea francez: aspecte culturale și istorice Definirea contextului sociopolitic al epocii. Tentative de periodizare. Excepția franceză. Impunerea și afirmarea absolutismului în Franța <i>Cuvinte cheie:</i> secol clasic, absolutism, centralism	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	Repertoriul temelor de curs pe săptămâni este orientativ, timpul acordat unei secvențe de curs putând suferi unele modificări, în funcție de interacțiunea academică. Titularul de curs își rezervă dreptul de a aduce unele actualizări de conținut în raport cu prezenta fișă, modificările urmând să fie anunțate cu cel puțin două săptămâni înainte de cursul propriu-zis.
Curs 2. Secolul al XVII-lea francez: aspecte sociale Categorii sociale în secolul al XVII-lea. Inventarea societății de curte. Eticheta de curte. Etichetă și propagandă regală <i>Cuvinte cheie:</i> societate de curte, Versailles, etichetă, propagandă	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 3. Periodizare literară. Literatura începutului de secol: barocul Ruptura cu estetica Renașterii. Manierismul și promovarea expresivității. Circumscrierea noțiunii de „baroc”. Stil baroc și stil clasic (Heinrich Wölfflin). Analize de caz <i>Cuvinte cheie:</i> Renaștere, manierism, baroc, perspectivă, expresivitate, linie curbă	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 4. Literatura barocă în Franța: aspecte stilistice și tematice Afirmarea barocului în poezie și teatru. Principii stilistice ale poeziei baroce: oximoronul, metafora înlănțuită, jocurile de limbaj. Teme și motive baroce: instabilitatea, metamorfoza, iluzia, vanitatea. Analize de caz <i>Cuvinte cheie:</i> iregularitate, instabilitate, metamorfoză, iluzie	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 5. Tranziția spre clasicism Eșecul lui Bernini în Franța. Impunerea modelului estetic clasic. Principii estetice clasice: regularitate, armonie, universalism, inspirație antică. Caracteristici tematice și formale clasice: triumful rațiunii, căutarea ordinii și a stabilității <i>Cuvinte cheie:</i> clasicism, regularitate, ideal, rațiune	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 6. Nașterea tragediei clasice Nașterea tragediei clasice. Codificarea genului (regula celor trei unități, veridicitatea, bună-cuviința; idealizarea și imitarea Anticilor) <i>Cuvinte cheie:</i> tragedie clasică, tragic, convenție teatrală, imitație, verosimil	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 7. Corneille și tragedia politică Evoluția tragediei lui Corneille, de la tragedia impură (<i>Le Cid</i>) la tragedia politică (<i>Horace</i>) și cea metafizică (<i>Polyeucte</i>) <i>Cuvinte cheie:</i> tragedie, convenție teatrală, regularitate, veridicitate	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 8. Personajul cornelian Modelul eroic al Antichității romane. Tipologia personajelor corneliene. Bovarismul eroului cornelian <i>Cuvinte cheie:</i> personaj voluntar, eroism, dilemă	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 9. Racine și tragedia pasională Racine și modelul psihanalitic al mitologiei grecești. Explorarea interiorității umane, a dorințelor interzise. Personajul racinian <i>Cuvinte cheie:</i> mitologie, pasiune, pulsione, conflict, fatalitate	Problematizarea Dezbateră Expunerea interactivă	
Curs 10. Tragicul racinian Spațiile tragice în tragediile raciniene. Metafora labirintului. Ironia tragică	Problematizarea Dezbateră	

<i>Cuvinte cheie:</i> conflict, spațiu tragic	Expunerea interactivă
Curs 11. Molière și comedia clasică Convențiile comediei clasice. Surse ale comicului. Fiziologia râsului la Molière <i>Cuvinte cheie:</i> comic, râs, comedie de limbaj, comedie de caractere	Problematicizarea Dezbaterea Expunerea interactivă
Curs 12. Dom Juan, prototip al omului baroc Contradicțiile personajului. <i>Dom Juan:</i> comedie sau tragedie, baroc sau classicism? <i>Cuvinte cheie:</i> mit literar, tipologia seducătorului, comic, tragic	Problematicizarea Dezbaterea Expunerea interactivă
Curs 13. Romanul clasic Nașterea romanului clasic. De la romanul pastoral și eroic la romanul clasic <i>Cuvinte cheie:</i> roman pastoral, prețiozitate, roman clasic	Problematicizarea Dezbaterea Expunerea interactivă
Curs 14. La Princesse de Clèves, prototip al romanului de analiză Structura romanului și tehnici narative (compoziția, digresiunile, portretele, monologurile interioare). Introspecție și analiză socială. Poetica privirii: privire trădătoare, privire acuzatoare, privire predatoare <i>Cuvinte cheie:</i> introspecție, analiză psihologică, povestire în ramă	Problematicizarea Dezbaterea Expunerea interactivă

Bibliografie obligatorie curs și seminar:

CORNEILLE, Pierre, *Le Cid, tragi-comédie* (1637)
CORNEILLE, Pierre, *Polyeucte martyr, tragédie* (1642)
RACINE, Jean, *Andromaque, tragédie* (1667)
RACINE, Jean, *Phèdre, tragédie* (1677)
MOLIÈRE, *Dom Juan ou le Festin de pierre, comédie* (1665), posth. 1682
LA FAYETTE, Marie-Madeline de, *La Princesse de Clèves* (1678)
ROUSSET, Jean, *Anthologie de poésie baroque*, Paris, Armand Colin, 1961 (sau orice altă antologie de poezie barocă – 8 poeme, la alegere)

BUGIAC, Andreea-Flavia, *Littérature, culture et civilisation françaises du XVIIe siècle. Notes de cours*, Cluj-Napoca, Faculté des Lettres – Département de Langues et Littératures romanes, 2018, 63 p. (édition électronique)
Lectura integrală a operelor studiate este obligatorie, însă studenții pot opta pentru orice ediție doresc. În cazul pieselor de teatru, recomandăm edițiile Classiques Larousse sau Hachette, cu note explicative.

Bibliografie critică facultativă:

BERTRAND, Dominique, *Lire le théâtre classique*, Paris, Dunod, 1999.
CHAUVEAU, Jean-Pierre, *Lire le baroque*, Paris, Dunod, 1997.
FORESTIER, Georges, *La tragédie française. Règles classiques, passions tragiques*, 2e éd., Paris, Armand Colin, 2016.
JELLINEK, Eva, « Ambiguïtés de l'héroïsme cornélien », *Cahiers du Dix-septième*, II, no 2, 1988.
VIALA, Alain, TNSTALL, Kate, *L'Age classique et les Lumières*, Presses Universitaires de France, 2015.

8.2 Seminar	Metode de predare-învățare	Observații
S1. Seminar introductiv. Baroc și clasicism	Participarea activă; problematicizarea; comparația	Titularul de seminar va pune la dispoziția studenților un suport de seminar cu fragmentele care vor fi analizate în cadrul orelor de seminar. Lectura integrală a operelor este însă obligatorie. Fiecare seminar va prezenta două părți: o primă parte vizează chestiuni teoretice generale legate de stilul / viziunea autorului abordat, în timp ce în cea de-a doua parte se vor face analize pe text.
S2. Poezia barocă franceză: analize de poeme	Participarea activă; problematicizarea; comparația	
S3. Poezia barocă franceză: analize de poeme	Participarea activă; problematicizarea; comparația	
S4. Tragedia clasică (I). Pierre Corneille, <i>Polyeucte</i> (1642) (noțiuni de vocabular teatral clasic; surse ale tragicului; principiile tragediei corneliene: dilema corneliană și căutarea „gloriei”)	Participarea activă; problematicizarea; comparația	
S5. Tragedia clasică (II). Jean Racine, <i>Andromaque</i> (1667) (sursele teatrului racinian; mecanismul tragic; schema relațiilor amoroase; construcția personajelor; problemele de filiație)	Participarea activă; problematicizarea; comparația	
S6. Racine, <i>Phèdre</i> (1677) (analiza titlului, teoria personajului tragic, efectele pasiunii, alienarea identitară)	Participarea activă; problematicizarea; comparația	
S7. Marie-Madeleine de Lafayette, <i>La Princesse de Clèves</i> (1678) (compoziția romanului; retorica pasiunii; valențele privirii în roman; intertextul pascalian)	Participarea activă; problematicizarea; comparația	

Textele integrale și fragmentele incluse în suportul de seminar distribuit de profesor (15 p.)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- tematica cursului este elaborată pe baza unei bibliografii internaționale de specialitate, permanent actualizată;
- cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei;
- ideile prezentate în cadrul cursului și al seminarului sunt în concordanță cu cercetările recente în domeniu;
- se pune accent pe dimensiunea pragmatică a învățării, disciplina furnizând studenților cunoștințe, competențe și abilități în acord cu cercetarea filologică și cu cerințele angajatorilor din învățământ.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Barem și criterii de evaluare:</i> cunoașterea aprofundată a operelor din bibliografia obligatorie; stăpânirea conceptelor utilizate și formularea unor puncte de vedere personale, critice, bine argumentate; coerența și justetea conținutului; corectitudinea și expresivitatea limbii franceze. <i>Copierea sau fraudă se sancționează</i> conform Regulamentului intern al Studentului UBB.	- lucrare scrisă în cadrul sesiunii de examene, care testează capacitatea de abordare și de înțelegere critică a unei teme / opere aparținând perioadei studiate.	66%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Prezența și intervențiile la seminarul modifică nota obținută la seminar astfel: 5-7 prezențe cu intervenții active = + 1.50 p 5-7 prezențe = + 1 p 3-4 prezențe = 0 p 0-2 prezențe = - 1 p	- lucrare scrisă în cadrul sesiunii de examene, care testează capacitatea de înțelegere și de interpretare critică a unui fragment dintr-o operă aparținând perioadei studiate	33%
<p>Ponderea activității de seminar reprezintă o treime din nota finală. Pentru promovare, studentul trebuie să obțină nota minimă de 4.50 la curs și la seminar. Dacă ultima condiție nu este îndeplinită, examenul este nepromovat, indiferent de punctajul final, din cauza componentei la care nu s-a atins standardul minim de performanță.</p> <p>Pentru cazurile speciale (suprapuneri de cursuri, cazuri medicale etc.), punctajul obținut din prezența la seminar poate fi compensat prin alt tip de sarcină științifică, ale cărei detalii se vor prezenta studenților în cauză în momentul solicitării. Studenții au însă obligația de a semnala profesorului astfel de cazuri încă de la începutul semestrului, pentru a solicita la timp sarcinile de lucru.</p>			
10.6 Standard minim de performanță			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte cu care s-a operat în cadrul cursului; 2. Studentul a citit principalele opere analizate; 3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului; 4. Studentul are o idee asupra noțiunilor critice introduse în curs și seminar, le definește corect și este capabil să le folosească în mod adecvat în analiza unui text la prima vedere; 5. Studentul reușește să mănuiască diferite tehnici de interpretare, să-și formeze deprinderi de lectură atentă a operelor, să-și construiască repere și să deceleze conexiuni între diverse aspecte ale fenomenului literar. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
14.04.2020	Lect. univ. dr. Andreea Bugiac 	Lect. univ. dr. Andreea Bugiac
Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament	
24.04.2020	Conf. univ. dr. Cristiana PAPAHAĞI 	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății
29.04.2020		